

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta eșe de 2 ori: Mercuria și Duminec'a, Fôia, cându concedu ajutoriele. — Pretulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu sêu 3 galbini mon. sunatória.

Braslovu 12 Innu 31 Maiu 1867.

Se prenumera la postele c. r., și pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Transilvani'a.

Care natiune se fia conducătoare in politic'a Transilvaniei?

I. Cu alte cuvinte: Care natiune se domine in acêsta tiêra? Acêsta intrebatiune nu o punemu noi, oi o vedemu pusa de dn. Lud. Kôváry in fôia sa „Korunk“ Nr. 65 intr'una articulu de fondu, carele dupa opiniunea nôstra merita cá se fia lnatu in consideratiune mai de aprôpe de catra toti locuitorii de spiritu și de inima nu numai in Transilvani'a, oi și mai de parte. Problem'a aruncata la midilocu de dn. Kôváry ni se pare a fi de o importantia atatu de mare, in oatu simtina neaparata trebuintia de a încerca deslegarea ei cu celu mai mare ompatu, cu sange rece și érași cu scopulu unicu inaintea ochiloru de a ne întielege, déca se pôte.

Dn. Kôváry din partea sa a deslegatu problem'a sa. Intrebarea 'i fusese aruncata mai de aprôpe catra natiunea maghiara și catra cea romanésca; Kôváry afla, ca conducerea politica in Transilvani'a se ouvine si pe viitoru fara nici o indoiéla numai natiunii maghiare (adica magyar-székely). Argumentele 'i sunt acestea:

Natiunea maghiara este multu mai matora in politica decatu romanii, oarii prin demonstratiunile dela Turd'a și Blasiu au aratatu ca nu pricepu nimicu din politica.

Nu ca dóra elementulu maghiaru nu ar mai avé si elu trebuintia de perfectiune in politica; acesta inse de mai multe vécuri și chiaru in acesti din urma dónadieci de ani a sciutu privi lucrurile tierii din unu punctu de vedere mai naltu decatu romanii.

Erurile politice comise de sasi și de romani in anii din urma voru mai remané pastrate indelungu in memori'a ómeniloru. Birocrati'a sasésca fundata pe temelnu Regulativelor din an. 1805 in locu de a imulti drepturile natiunale sasesci ea a desohisu cale larga la octroy. Intru asemenea conducatori Romaniloru nicidecum nu se potu fali, ca provocanduse astadi la drepturi istorice, éra mane la cele naturale, cându ungurii îi intimpiná cu drepturile loro istorice, atunci ei saru la cele naturale, éra déca ungurii trecea pe terenulu dreptului naturei, atunci romanii cerea impacarea diferentiiloru pe terenulu drepturiloru istorice. Éca pentruce nationalitatile transilvane inca nu sunt invoite, suspina dn. Kôváry.

Astadi, adauge totu dn. K., elementulu maghiaru érași apucá in man'a sa conducerea impacariii diferentiiloru. Romanimea nici astadata nu se indestulesce cu rol'a maghiarismului și face demonstratiuni asupra ei. Acêsta impregiunare sílesce pe dn. Kôváry cá se ia in revista din nou pre toti factorii politici, sociali, materiali și morali din Transilvani'a, dupa aceea inse vine érași la rezultatulu, ca elementulu maghiaru privitu din tóte punctele de vedere domina preste situatiune. Cu trecutulu natiunii maghiare din Transilvani'a nu pôte rivaliza nici istori'a sasiloru nici a romaniloru. Viéti'a sociala desvoltata asigurá natiunii maghiare desvoltamentulu in politica. Nu trebuie se se dè nitarii, cumca in Transilvani'a numai ungurimea se bucura de aristocrati'a, de clasa midilocia și burgesia, — viéti'a publica numai la dins'a este mai desvoltata.

Cultur'a spirituala inoa este mai mare la ungurime, pentruca cu diaristic'a și cu produp-tele literarie, cu scóle, museuri, teatru inca și sasii abí o întrecu.

In industria sasulu sta nainteamaghiarului, inse cu proprietatea de pamentu precumpanesce departe ungurimea.

Cu simtulu libertatii, cu caracterulu deschis, cu ne'nfrantulu curagiu ostasiescu érași sta totu ungurimea in fruntea tuturor. Din contra:

Romaniloru transilvani le lipsesce trecutulu, ei n'au istoria, le lipsesce inse si aristocrati'a, si burgesi'a, si literatur'a, si teatru, si museulu, ei n'au nici societati agronomice, nici comerciu, nici bance de creditu, nici bance de creditu, pentruca in tóte acelea se se póta mesura cu natiunea maghiara.

Un'a nu denéga dn. K. nici dela romani: talentulu, capacitate; le sfatuesce inse, cá se'ia ia prea bine sam'a, ca precum individulu trebuie se ostenésca multu in lume, asié si o natiune are trebuintia de a se pregati cu sut'a de ani pentru o rola politica predomnitóre. Pe romani îi dóre, incheie dn. K., cumca atata catu au castigatu ei sub Bach et Sehmerling nu le este de ajunsu facia cu alti factori politici; oi tooma pentru aceea ei trebuie se cúnósca, cumca ocea ce au se mai castige, nu mai potu castiga decatu pe cale constitutionalá si prin prudentia politica. —

Asié dara care natiune se predomnésca in Transilvani'a?

Noi amu puté respunde dlui Kôváry si partitei sale fórte pe scurtu: Nici una, ci se domnésca legea, patriotismulu, virtutea civila, libertatea. Se pare inse ca unu asemenea respunsu prescurtat n'ar indetula de locu pe acei compatrioti, oarii sunt dedati la vorba multa, la declamatiuni din adunările marcale etc. Nici provocarea la legea electorala din 1864, care este compusa inadinsu asié, cá nici un'a dintre cele trei natiuni genetice se nu póta predomni asupra celeilalte, nu ar avé trecere la parti'a dlui K., din cauza ca densulu presupune din capulu locului, ca aici pe acestu teritoriu de 1000 miliri patrata un'a din natiuni ar trebui se domine situatiunea, se duca rol'a principala, séu cu altu terminu, se formeze totdeauna maioritata si se represente pururea pe tier'a intréga. Preste acestea insusi lui dn. Kôváry îi place a opune natiune la natiune. Asié 'i place: asié se fia. Éca pentruce noi inca suntemu constrinsi a ne lasa mai afundu in cercetarea acestei cestiuni prea interesante.

Dn. Kôváry enumera mai multe calitati eminente ale natiunii maghiare, oarii 'i dau dreptulu de sute de ani la predomiore.

Eu recunosc tóte frumósele calitati ale natiunii maghiare din Transilvani'a, negu inse ca acea natiune ar fi condusu vreodata aface-rile acestei tieri, ci pre acestea le-a condusu pana acum numai aristocrati'a, séu precum îi dicemú noi boierimea tierii, mare si mica, protipendatii si armasiei, ocea in deregatorii publice, éra acestia in adunari sberandu si spargendu'si capetele.

Si de ce nationalitate a fostu acea aristocrati'a? Pentruca loculu acesta se nu perdemu timpu prea multu, fia bunnu dlui Kôváry, oate dlui cá istoriou, incai diplomele nobilitarie ale familiiloru fruntasie.

Mie inse prea pucinu imi pasa, ca de ce nationalitate a fostu boierimea transilvana, séu ca ea pana pe la Iosifu II. mai ca nici setiené de vreo nationalitate, ci era o coroitura cá si multe altele; intrebarea mea este alt'a: Cum a condusu acea aristocrati'a acêsta tiêra si trebuie ei cu tóte frumósele calitati enumerate de dn. K?

La acêsta intrebatiune asi puté respunde provocandune érași simplu la istori'a tierii, inse si aici suntemu siliti de dn. K. a face vorba mai multa.

Eu sustienú asié, ca pre oatu se întinde Europ'a dela Gibraltar si pana la Dansig, dela

gurile Renului si pana la gurile Dunarii, politica mai ticalósa, mai tradatóre, mai ruinatóre de tiêra cá politic'a ce a domnit in Transilvani'a nu a mai fostu alt'a. Configuratiunea geografica a acesti tieri coronata si aparata de munti, multimea óaruriloru naturei cu care este ea izestrata, escelentele pusetiuni strategice cunoscuté din vechime dela Daci si Romani destinásera pre acêsta parte a Daciei a domina preste tóte plateau-urile de pãdã pregiuru, a striga de aici: Trema Bizantio si a comandá Poloniei séu astadi Rusiei: Stai! —

Nimicu din tóte acestea.

Transilvani'a pana la Mohács (1526) unita cu Ungari'a, Vaivodii si boierii ei soiá numai a rebela din cându in cându asupra regelui, cum si a tirani pe locuitori. Dupa Mohács unu statulu vasalu, politic'a boierimii cându iesuita, cându calvinésca, cându mohamedana, totdeauna inse sugrumatóre de libertatea poporului.

Nu cumva dn. Kôváry imi va lauda politic'a celoru sêpte ani din timpulu diplomelor Leopoldine si alu revolutiuniloru alvineziane? Sarmana tiêra! Avut-a ea norocu cu turoii si cu francoii, pentruca altmintrea din Transilvani'a nu s'ar fi alesu nici atata tiêra autonoma pre oatu s'a pastratu din grati'a Providentii.

Séu ca genialitatea conducatoriloru politici a statu intru a soi tiené in scolvia politica si confesiunala pe natiunea romanésca? Reunóscemú, ca in acestu punctu conducatori politici transilvane au fostu maestrii, pentruca ei s'au sciutu folosi fórte bine atatu de gresialele romaniloru, oatu si de aliantie straine. Atata numai ca aservirea romaniloru cu ajutoriu strainu a trasu dupa sinesi cu consecintia de fern chiaru aservirea conducatoriloru de catra aliatii loro. Boierii Transilvaniei au ajunsu cu tóta trufi'a si vanitatea loro prea pleoatii si prea umilitii sierbitori si boieriloru protipendatii austriaci si oehi si se tiené fórte norociti incatu, déca prin ajutoriulu celoru castigá titulele nemtiesci de Graf, Freiherr, Ritter, Goldener Schlüssel etc., care in Transilvani'a nu ecsistásera.

Se recapitulamu. Romanii reunoscu cumca afacerile politice ale Transilvaniei s'au aflatu pana acum in manile aristocratiei unguresci, sustienemu inse, ca aceleasi au fostu conduse catu se pôte mai reu, ca prin urmare acea politica a devenitu in oohii nostrii discreditata si banocota pentru totdeauna.

Inse dn. Kôváry mai sustiene, ca inoai astadi acea politica ar fi multu mai sanatósa decatu a romaniloru. Se vedemu in Nr. v. —

Cele diece provincii ale corónei unguresci.

De cându archiducele Ferdinandu fiulu imperatului Franciscu I. s'a incoronatu in 1830 la Presburg cá rege alu Ungariei, adica de ani 37 incóce alta incoronare in monarchi'a austriaca si anume in Ungari'a nu se mai vedú. Acêsta datina a vécuriloru trecuté in celelalte staturi europene nu se mai observa mai nicairi, éra multimea cerimoniiloru pastrate in Ungari'a pe airea s'au delaturatu cu totul. Intre acelea cerimonii este un'a ce'si are insemnataea sa inoa si pentru alte tieri vecinate nesupuse Ungariei nici regelui ei. Aceeasi este, ca in diu'a de incoronare diece boieri mari séu magnati numiti si stegari ai tierii ducu diece stéguri ale celoru diece tieri unguresci, oare sunt: Ungari'a, Croati'a, Slavoni'a, Dalmati'a, Cuman'i'a (adica Moldovlachi'a), Serbi'a, Bulgari'a, Bosni'a, Galiti'a si Lodomeri'a (Transilvani'a pana acum nu avuse acolo stégu; astadata i se dete).

Spre a pricepe mai bine acêsta parte din actulu incoronarii se cuvine a insemna, ca istoricii Ungariei pana in diu'a de astadi tractéza pe cele noua tieri cá impreunate séu anesaté

cu Ungari'a, séu déca oateva din ele inca nu sunt anecstate, se presupune ca anecstarea lor mai curendu séu mai tardiu trebuie se se intemple neaparatu pe temeiulu dreptului ce se dice in Ungari'a jus virtuale, adica dreptulu nedisputabilu ce'lu are Ungari'a si regele ei la tóte tierile cate 'iau fostu supuse órecandu, fia fostu acea supunere maoar numai de unu anu *) Acelu jus virtuale este recunoscutu de tóte partitele din Ungari'a. Din acesta 'ti poti esplica protestulu de deunadi alu partitei oconservative (Hirnök) in contra ocuparii Belgradului dela torci prin serbi. In acesta trebuie se cauti si ide'a fundamentala a manifestului Kossuthianu din 1 Maiu 1862 despre confederatiunea danubiana. Pe acesta se radima mai virtosu punct. III alinea 7 din diplom'a inaugurala si acea clausula a juramentului depusu prin rege, cu care elu se lega, ca ajutandu' Ddiu cá se ocupe si alte tieri, pe acelea se fia indatoratu a le impreuna cu Ungari'a, éra nu cu alte tieri ale sale **).

In catu pentru Valachi'a (aici trebuie se aplicamu terminulu usitatu la istoricii latinesci, nemtiesci si unguresci), apoi atatu juristii catu si istoriografii Ungariei numirea de Ungrovlachi'a intrebuintiata de Mitropolitulu si eparclulu din Bucuresci o traducu cu Valachi'a unгурэсса, cá diferitóre de Vlachi'a grecésca de preste Dunare.

Totu din susu atins'a teoria juridica unгурэсса aparata si de istorici, manifestata si prin semne din afara, adusa precum si trebuie se faci, in legamente strinsa nu numai cu cestiunea orientala, nu numai cu cea germana, ci si cu influinti'a rusésca, poti judeca, pentruc in Ungari'a dela unu timpu incóce cresce numerulu acelor carii pretindu, cá Principatele se fia induplecate de se póte fara sila, a se anecea cu o di mai curendu la Ungari'a. S'a ispravitu, dicu ei, Ungari'a trebuie se ésa cu orice pretiu la marea négra; ea nu póte suferi cá se ajunga Rusi'a pana la Orsiov'a. Principatele nu potu sta de sinesi. Aristocrati'a lor e saraca, pentruc este fórté pradatóre; burgesi'a lor o corcitura lipsita de orice simtiu patriotic; mandri'a nationala inca lipsesce cu totul; armat'a pana acum e numai o jucaria buna pentrucá prin tienerea ei tier'a se decada la unu bancrotu totalu. Anecsanduse principatele la Ungari'a, li se va da atat'a autonomia cata va avé si Croati'a, éra Vaivodi li se voru tramine de aceia, carii voru cunósce limb'a romanésca.

Istoricii, juristii si politicii moldavoromanesci au a cerceta acésta cestiune din tóte punctele de vedere. —

— „Siebenbürgische Blätter“ Nr. 51 et 59 sustienu cu totuadinsulu, cumca natiunea sasésca trebuie se fia chiamata lá actulu incoronarii cá natiune, éra nu cá totu atatea juridictioni sasesci. Unele foi maghiare inse combatu pretensiunea acelu diariu maghiaro-sasescu unionistu si o combatu cu totu dreptulu. Ori cine altu sasu mai póte pretinde recunósóerea natiunii sasesci cá natiune regnicolara, numai „Siebenb. Blätter“ nu. Partit'a acelei foi numita Jungsachsen a primitu uniunea cu ambele braçia. Diet'a Ungariei a enunciatu si in an. tr. prin rostulu lui Deák, ca in Ungari'a ecista o singura natiune unгурэсса, sub care numire se intielegu tóte fragmentele de natiuni, rasse, poporimi, soiuri de ómeni. Din momentulu in care voi ati primitu fusiunea, dreptulu vostru istoricu s'a prefacutu in fumu si in cétia. Nu v'au placutu nici chiara acelu „Sachsenland“ pe carele vi'lu deliniase cancelari'a curtii in 1863/4 in proieptulu de impartirea tierii: indestulative acuma cu cateva scaunele, unde din intemulare veti fi in maioritate, éra mai multu nimicu; inse si pe acolo veti alege amploiatu sasi, éra aceia voiu administra unguresce. Cine cum isi sara asié mananca.

— „Magyar Polgár“ din Clusiu isi bate jocu de — tolerantia romanésca, éra ocaziunea cautata cu falinariulu o afla éra in' o istorióra din Blasiu, care inse sémana din nou cu sparseru'a de feréstra la coconiti'a lui jupanu Covrigu. Éca omedi'a cautata si aflata. In 31 Maiu doi studenti maghiari grafu T. si baronu

B. (parasindu scól'a?) ajunsera la Blasiu, unde in ospetari'a de acolo se pusera pe veselia cu musica tieganésca. „Trage si un'a valacha“ dise unulu din coconasi. Alti studenti din Blasiu dela alta mésa aru fi observatu, ea nu se dice oláh, ci romáu. De aici se intinse cétia, dopa care vreo dóua dieci (??) studenti romani aru fi batutu pe unulu dintre acei dominisiori.

La acestea redactiunea dela „M. Polgár“ suspina scriindu: „Apoi acésta e acea tolerantia romanésca renumita!“

Noi reproduceram si acésta secatura numai din cauza ca ea va face rotund'a prin tóte diariile unguresci, cum si pentruc asta data éra si se adeveresce temerea respicata de noi de multei, ca adversarii nostrii politici au tooma acum in acestea dile cea mai neaparata trebuintia de a provoca cu orice pretiu brutalitati din partea romanilor. Audi acolo, doi magnati tineri se mérga la Blasiu spre a provocá certe cu studentii!

Inse tréca mérga si acésta, tinerii sunt tineri si inca astadata coconasi imbuidati de aceia, carii dau cu bard'a 'n luna si se rapedu se apuce cheile din man'a lui St. Petru; dara dn. redactoru dela M. P. ce mi se mai introe cu mofturile lui despre tolerantia rumunésca? Ce? tolerantia rumunésca? In 5 Maiu tinerimea lin Clusiu condusa de unu magnatu din famili'a Bánffy trantí Esc. Sale episcopului romano-catolicu o musica spurcata de pisici, in catu nici polit'a nu ajostu in stare de a impedecea acea blastamátia. Acésta fú tolerantia relegiósa si totuodata politica? In 28 Maiu studentii maghiari din Pesteu arsera intr'o gradina publica sorierea lui Pulszky, firesce din tolerantia politica. In 16 Maiu prea on. domnu vicefiscalu Biztraí (corespundinte alu foiloru din Clusiu) palmui pe dn. Romanu in promenad'a din Fagarasiu sarindu la elu pe furislu pe din dosu, in catu trebui se se arunce unu altu amploiatu la midilocu, pentrucá se'lu de parteze. Óre acésta ce tolerantia e doale redactoru dela „M. Polgár“? Vreti se mai insiramu inca o dutiena de tolerantie totu de felulu acesta! Ai uitatu de neauditele brutalitati comise asupra catorva familii romanesci din Clusiu prin mai multi unguri de acolo in Iuliu an. tr. duminec'a in capu de nópte spargendule ferestrii si usi, sfarmandu ósele la oativa? Éra multele duele, nu cumva sunt acelea totu atatea testimonii de tolerantia?

Veditive mai anteu grind'a in ochii vostrii; preste acésta mai fiave odata si grétia de a ve catará de tóte nimicurile. Ceea ce cugetati voi nu se mananca. In capu se ve stati, si romanii totu nu voru aluneca la ceea ce voiescu agentii provocatori. Impleti voi urechile ómeniloru dela gubernu cu orice secaturi, se sciti inse ca romanulu isi are vointi'a sa firma si ca soie domni preste patima. —

Brasiovu 8 Iuniu.

Diu'a solenei incoronari a Mai. Sale imperatului cá rege alu Ungariei si a Mai. Sale imperatesei cá regina se serbá si aici, in urm'a sosirei unui telegramu dela v. presiedintele r. guberniu transilvanu de Grois prin cultu bisericésou. La 9 óre in biseric'a evangelica se facura rugatiuni, si se cantá imnulu popularu. La 11 óre se adunara in parada tóte autoritatile locale dimpreuna cu preotimea gr. resariténa si din ohorulu oficioriloru mai multi, in biseric'a romano-catolica, unde se tienù Te Deum solenelu si missa mare, ér' in fine se inaltia rugatiuni pentru Maiestatile sale si se cantá imnulu poporalu, celu indatinatu si pana acuma.

In Sambat'a viitória sér'a, dupa ordin. ordinariatului r. cat. se voru trage clopotele mai indelungatu in tóte bisericile respective din tíera si in Duminec'a suburmatória se vor' tiené predece si rugatiuni pentru Imperatulu si regele incoronatu. —

Imnulu poporalu carele se canta la solenitati mari de statu, aici s'a pastratu si pentru solezitatea incoronarii, éra anume in biseric'a cea mare evangelica se audi resonandu cu multa doiosia:

Innig bleibt mit Habsburgs Throne
Oesterreichs Geschick vereint.

apoi

Heil dem Kaiser, Heil dem Lande:
Oesterreich wird ewig stehen!

Iluminatiunea din 8 se facu in o linessce precum niciodata de candu ne aducemu noi aminte. Agentii provocatori au remasu éra si ruginati si desperati, ca n'au pututu face nici o trebsióra. Unu placatu lipitu in strat'a numita tergulu boiloru, ce se incepe cu Kedves oláhok, mai departe inse e preste putintia a se reproducé, a remasu adenca despretiuita. —

— De luni adica 10 Iuniu incóce se pornira in acestu tienutu éra si ploii manóse, dupa care sapatulu de a dóua a papusioiului va fi atatu mai folositoriu. Granele si secarile inca sunt mai preste totu frumóse si promitu unu secerislu bunu.

Numai din asié numit'a Campia a Transilvaniei foile unguresci din Clusiu ne aducu éra sciri neplacute. Acea parte de tíera ce are unu pamentu prea bunu, suferé neincetatu de seceta. Suntemu siliti éra si repeti refrenulu nostru de care nu ne vomu lasa in tóta viéti'a: Imultiti preste totu gradinele de pometu; orutiati padurile, semenati séu saditi paduri pe tóte délurile cele plesinge; atunci fiii si nepotii vostrii nu voru fi lipsiti nici de ploii, nici de apa buna, nici de aeru curatu, nici de lemnele trebuintióse. —

Sibiu 8 Iuniu. Din caus'a festivitatei de incoronare a Maiestatei Sale imperatului, cá rege Apostolicu alu Ungariei se celebrá si in biseric'a gr. cat. de aici s. liturgia prin parochulu resp. cu care ocaziune, dupa cantarea doxologiei, Marire intru celi de susu, se inaltia rogatiuni din genunchi la altariulu celui atotpotente pentru indelung'a si fericit'a domnire a Maiestatei Sale, prea bunului nostru imperatoru. —

Sebesiu 30 Maiu. Astadi fuseramu si noi norociti a primí pre Esc. Sa d. comisariu reg. o. Em. Péchy in midiloculu nostru, care intre 10 si 11 óre inainte de amédi petrecutu de mai multi calareti din tóte nationalitatile si de d. comite sasescu, ajunse in orasiulu nostru, care éra decoratu cu patru stéguri, dóue la cas'a magistratului politicu si dóue la a judecatoriloru; dintre acestea patru, erau dóue vinete, ér' dóue cu tricolorulu ungurescu. — Intre sunetele clopotelor dela bis. lat. si intre vivate se scobori Esc. Sa in midiloculu piatiei, si aici 'lu bineventá anteu d. oratoru Marlin in numele cetatiei cu unu cuventu dupa impregiurari cam lungu, pe care nu l'amu pututu intielege, pentruc ordinea care s'aru fi cerutu la stari impregiurari a lipsitu, cá si candu nu s'aru fi facutu cea mai puina dispositione in privint'a acést'a. Din respunsulu inaltului óspe amu aflatu ca vorbirea reprezentantului comunitatii n'a contienutu nimicu deosebitu de vorbirile care le-amu cetitu, ca s'au tienutu in alte cetati sasesci. Dupa acést'a a vorbitu in numele preotimei luterane d. Fr. Mauksch; preotulu rom. cat. in limb'a unгурэсса, care vorbiri n'au fostu de nici o insemnătate pentru cetatorii nostri, fara ca fetitiloru dela scólele lut. cari au implutu braciulu Esc. Sale cu buchete de flori, le a pofritu se créscá mari si se se marite fericite.

Romanii inca n'au remasu indereptu dela acésta fectivitate, inteligenti'a cu preotime de ambele confesiuni se presentara inaintea Escel. Sale, si prin D. protopopu Ioanu Deacu, care anteu se rugá de ertare, ca de si nu scie perfectu limb'a maghiara, pentru a fi bine priceputu totu va vorbi unguresce; asié in acésta limba isi descoperi ca cunoscundu misiunea de insemnătate a Escelentiei Sale in acésta calatoria, care este a cunósce dorintiele diferiteloru nationalitati din acésta patria, ei descopere cumca dorintiele si cererile romanilor sunt dejá cunoscutu Maiestatei Sale, implinirea acelor dorintie indreptatite si garantate din partea Maiestatei Sale o astépta si dela conluorarea Escel. Sale. La vorbirea acésta scurta respunse Esc. Sa mai multu cá la vorbirile dinainte, si dise ca uniunea Transilvaniei cu Ungari'a e fapta complicita, acést'a e vointi'a Maiestatei Sale, si ca Escelenti'a Sa va intrebuintia midilóce aspre asupra corporatiuniloru séu a persónelor private, cari va cuezá a agitá in contra acestei vointie a Maiestatei Sale. In fine ne da inventiatura cá se fimu ascultatori si supusi regimului, care are cele mai bune intentiuni, a implini dorintiele natiunei romane, incatu acestea nu stau in contradicere cu legile sanctionate si cu integritatea imperiului. Acestu respunsu neasteptatu a intristatu fórté animele romanilor din acestu tienutu, inee pentru acést'a se nu

*) Vedi intre altii Joh. Chr. Engel „Geschichte Ungarns und seiner Nebenländer Moldau und Walachei. Halle. 1804.

**) Vedi punctele diplomei si formul'a juramentului in Nr. a. alu Gazetei.

oréda cineva, ca suntemu descurajati si nu vomu cutezá a pretinde perf. egal'a indreptare, altu ceva n'amu cerutu, nici nu ceremu; ér' déca egal'a indreptare, care o ceremu sta in contradicere cu prerogativele celoralte natiuni conlocuítóre, la acést'a nu suntemu noi de vina si déca pretindemu ce e dreptu. credemu ca acést'a e numai conforma spiritului timpului, e conforma promisiunilor date din partea Maiestatei Sale. — Unu Sebesianu.

Actele de incoronare.

Diplom'a inaugurala.

Noi Franciscu Iosifu etc. ca rege apostolicu alu Ungariei si regatelor ei socie damu de scire prin diplom'a inaugurale de facia a Nóstra: ca, dupa ce Maiestatea S'a fostulu domnitoriu Ferdinandu I. Imperatulu Austriei, regele Ungariei cu acésta nume alu V-lea profundu stimatulu si iubitul Nostru unchiu in urm'a chartiei sale de abdicere de datu in Olmütz in 2 Decembre 1848, a abdisu solenelmente a-tatu de la coron'a imperatéscoa a Austriei, ostu si de la corónele celoru lalte tiere de sub domnirea S'a; dupa ce mai incolo inaltimes S'a archiducele imp. reg. Franciscu Carolu profundu stimatulu si zelosu iubitul nostru parinte, caruia dupa ordinea de succesiune iar' fi competitu ereditatea tronului, si-a manifestatu abdicerea de la acéla cu acéasi ocaziune cu asemenea solenitate: — dupa ordinea de succesiune statorita prin artículu de lege I. si II. din anulu 1723 ereditatea tronului regale in Ungari'a si in regatele ei socie a trecutú la noi. cá erede legale indreptatu. Noi faptice amu si ocupatu domnirea, inse din caus'a greleloru pedece, ce au intrevenitu, in restempulu prescriu de art. III. din anulu 1791 nu ne amu potutu incoroná cá rege alu Ungariei si regatelor ei socie. Mai tardiu in anulu 1861 conchiamandu diet'a tierii pentru incoronarea nóstra, amu pusu in aintea dietei chartiele de abdicere a M. sale Ferdinandu imperatulu si regele, aduncu iubitul Nostru unchiu, si a inaltimei sale archiducele imp. reg. Franciscu Carolu, cu stima fiesca iubitul nostru parinte; dara incoronarea nóstra din caus'a relatiuniloru si greutatiloru ce au suversatu, nu s'a potutu indeplini nici atunci.

2. Amu conchiamatu asia dara mai de curundu diet'a presinta in liber'a nóstra cetate regale Pest'a pe diu'a 10 a lui decembre 1865. pentru cá se ne inauguramu si incoronamu de rege, si acésta dieta amu deschis'o noi insine in pré'nalt'a nóstra persóna, si continuu amu condus'o. Dupa mái multe consultari din grati'a lui Domnedieu a succésu spre bucuri'a animii nóstre parintesoi prin restituirea constitutiunii a departa greutatile, pentru cari amu amanatu a ne inaugura si incorona cá rege.

3. Aoele ingrigiri inse, cari le-a susternutu inaintea nóstra diet'a din 1861 in repetitele sale adrese in privint'a chartieloru de abdicere a Maiestatii Sale imperatului si regele Ferdinandu V. profundu stimatulu si iubitul nostru unchiu si a inaltimii sale archiducele imp. reg. Franciscu Carolu cu stima fiesca iubitul si dulcele nostru parinte, — lea imprastiatu dechiaratiunea ministeriului nostru responsabilu facutu in faci'a dietei presinte in numele nostru, in carea areta aceea aprobare preinalta a nóstra, ca din defectulu formei amintiteloru abdicere se nu se póta trage consecintie daunóse pentru autonomi'a si nedependti'a lagale a tieriei, si ca pe viitoriu fapt'a abdicerii dela tronu se se intemple cá amintire deosebita, pe langa incunosciintierea si conluorarea constitutiunale a Ungariei, — si ca in acést'a privint'a indata dupa solemn'a nóstra incoronare se se confectioneze si lege pentru asecurarea drepturiloru tieriei.

4. Magnatii si reprezentantii tieriei luandu asié dara in consideratiune ordinatiunea legiloru patriei, si dorindu a ne incoroná in intielesulu acelor'a catu mai curendu cá pre eredele legalu si adevratu alu tronului si alu coronei Ungariei si regatelor ei socie, cu supunere omagiale s'au presentatu inaintea nóstra si s'au rogatu cu umilintia, ca noi, dupa legile fundamentali a le tieriei, in diplom'a nóstra inauguralu edanda in totu casulu insinte de incoronarea nóstra se ne induramu gratiósu a primi, a aprobá cu poterea nóstra regésca, a intari, a tiené atatu noi, catu a face se tiéna si altii, artículi scriei mai in diósu si tóte cele cuprinse in acéi-a. Cuprinsulu caroru artículi este urmatoriu:

10. Noi asié dara primindu gratiosu cerearea de mai susu a dietei, in urm'a gratiossei aplecari a inimii nóstre parintesoi tiénumu de bunu si placutu inaintea nóstra toti artículi de susu si ce se cuprinde in ei si ne damu convoirea gratiósá la acésta; promiteudu si asecurandu cu conventulu nostru regescu pre Ungari'a si tierile ei socie, ca tóte acéste premise le vomu tiené si noi si vomu face se le tiéna si supusii nostri de ori ce rangú si pusetiune, — precum le primimu pre acélea, le aprobamu si intarimu prin diplom'a nóstra de facia.

5. Cá santu si neviolabilu vomu tiené Noi si cu puterea Nóstra regésca vomu face se se tiéna si prin altii: ordinea regéscoa de succesiune pe tronú fipsata in artículi de lege din 1723: I si II; — incoronarea esecutanda in sensulu art. de lege din 1791: III —; constitutiunea, nedependint'a lagala, libertatea si intregitatea teritoriului Ungariei si alu socioloru sale regate (társországai). Santu si strictu vomu tiené Noi si cu puterea Nóstra regéscoa vomu face a se tiené si prin altii libertatile, privilegiale legalu sustatóre, usantiele lagale ale Ungariei si ale regatelorú sócie (társországai) si legile sanctionate prin gloriosii Nostri antecesori si incoronatii regi ai Ungariei, precum si celea ce pe viitoriu se voru face dietaluminte si se voru sanctioná de catra Noi cá rege ungaricu incoronatu, in tóte punctele, artículele si clausele lorú asié precum se va fipsá intielesulu si pracs'a acelor'a prin invoirea comuna a regelui si a dietei, luandu afara totusi clausul'a aceea dejá desfiintata a legii lui Andrea II. din an. 1222, care incepe cu cuvintele: quod si vero Nos, si se inchiaia cu: „in perpetuum facultatem“. Pentru securisarea tuturoru acestor'a va servi si juramentulu Nostru regescu, pe care 'lu vomu depune pe cuprinsulu presentei Nóstre diplome regésce cu ocaziunea incoronarii Nóstre, dupa sunetulu vorbalu alu juramentului de incoronare depusu de catra gloriosulu Nostru antecesoru Ferdinand I.

6. Sant'a coróna a tierii, dupa usulu vechiu legalu alu locuitoriloru tierii si conformu cu legile patriotice o vomu conserva totudeuna in tiéra si prin persóna laice de incedere, a lese din sinulu seu fara osebire de relegiune, vomu lasá se se custodieze.

7. Tóte partile si apertinentiele Ungariei si ale tieriloru ei anecsate, care deja ér' se au recastigatu, precum si acele, care cu ajutoriulu lui Dumnedieu érasí se voru recastigá, érasí in sensulu juramentului Nostru de incoronare, le vomu incorporá érasí numitului regatu si regatelorú lui sócie.

8. In casu, ceea ce grati'a Ddiecsá se ferésca indelungatu, candu ar' expirá viti'a archiduciloru austriaci in ambele securi, candu cei nasuti din ópslele imperatiloru si regiloru strabunului Nostru Carolu VI. resp. Carolu III. de gloriósá memoria, apoi dupa mórtea acestuia a reposatului Iosifu I. si in fine in lips'a acestor'a a repausatului Leopoldu I. ar' expirá, — atunci, dupa determinatiunile art. de lege I si II din anulu 1723, prerogativ'a algerii regelui si a incoronarii se recada la Ungari'a si la regatele sócie si se remana la acéste regate dupa vechi'a sa datina in valórea si starea ei de mai nainte neviolabila.

9. Dupa cum se cuprinde mai susu in punctulu I, de cate ori pe viitoriu va fi a se intreprinde dietaluminte unu astufeliu de actu de incoronare in Ungari'a, eredi si urmasii Nostri, regii ereditari incoronandi, se fia totudéun'a indetorati, cá se prelimineze primirea asecurariloru cuprinse in diplom'a acést'a si despre acést'a se depuna si juramentu.

10. In a cárui fide si adeverintia, amu susoristu epistol'a de facia cu man'a nóstra propria si am intarit'o cu punerea sigilului nostru regescu. Datu etc.

Formula de juramentu.

Noi Franciscu Iosifu I. din indurarea lui Dumnedieu etc. ca regele ereditariu si apostolicu alu Ungariei si tierelorú ei sócie, juramu pre vizlu Dumnedieu, pre pré curat'a vergura Maria si pre toti santii lui Dumnedieu, ca vomu tiené (conservá) besericele lui Ddieu, juridictiunile besericesce si civili ale Ungariei si tierelorú ei sócie, pre locuitorii ei besericesce si civili de tóta plasea in drepturile, imunitatile, libertatile, privilegiale si in vechiele lorú datene bune si aprobate, vomu face dreptate fia caruia, vomu pastrá nevatemate drepturile Ungariei si ale regatelorú ei socie, constitutiunea ei, inde-

pendint'a ei lagale si intregitatea teritoriale, vomu tiené legile serenissimului rege Andreiu II., (luanduse afara prelanga tóte acéstea clausul'a Art. 31. din acele legi, care se incepe asié: „Quod vero Nos;“ pana la acele cuvinte „in perpetuum facultatem;“ fruntariile Ungariei si ale regatelorú ei socie, si ce se tiéne de acéste tiere dupa ori ce dreptu si titlu, nu le vomu instrainá nici nu le vomu miosiorá, ci in catu se póte le vomu imulti si estinde, si vomu face totu ce vomu poté face cu dreptulu pentru binele publicu, marirea si prosperarea acestorú tiere a le nóstre. Asié se ne ajute Dumnetiu si toti santii lui.

Articulu de lege

despre abdicerele intemperate inoa la 1848 a Maiestatei sale reg. apost. Ferdinandu V. dela tronú, si a inaltimei sale archiducelui imp. reg. Franciscu Carolu dela ereditatea tronului.

§ 1. Abdicandu Maiestatea S'a reg. apost. Ferdinandu in 2. Decembre 1848 dela tronú, si inaltimea S'a archiducele imp. reg. Franciscu Carolu, totu atunci, dela ereditatea tronului, care, dupa abdicerea Maiest. sale reg. si apost. Ferdinandu V., iar' fi competitu in intielesulu Art. de lege I. si II. din 1723; — acéste doue abdicere se inarticuleza din partea tieriei a posteriori.

§ 2. De óra ce inse decumintele de abdicere referitórie la acést'a, cari s'au susternutu dietei dela 1861, vorbescu numai in generalitate despre imperati'a astriaca si tieriele tienatorie de acést'a; éra Ungari'a care in urm'a constitutiunii sale e tiéra de sine statatoria, nu este amintita in acélea deosebi; — de ora ce mai departe acéle documinte nice nu s'au comunicatu cu diet'a la tempulu seu pentru pe tractare, primire si inarticulare: diet'a protestéza prin acést'a solenelminte contra tuturoru consecintiloru daunóse ce s'ar' poté trage din acést'a cu privire la autonomi'a si independint'a Ungariei.

§ 3. Totdeodata inse pentru asecurarea drepturiloru tieriei in venitoriu, se statorese, ca tóta abdicerea dela tronú ce ar' poté urma de ici in colo, se se'ntemple pre langa incunosciintierea in deosebi si impartesirea constitutiunale a Ungariei.

In 5 sér'a pe la 5 óre deputatiunea regnicolara din ambe camerele duse diplom'a inaugurala la Mai. S'a cu principele cardinalu in frunte si Mai. S'a o primi descooperindu, ca va cumpani cuprinsulu ei si va dá resolutiunea in diu'a urmatória.

In 6 Iuniu diplom'a inaugurala legata in catifea rosia si prevediuta cu sigilulu pendinte alu regelui, suscrisa de Mai. in totu cuprinsulu de mai susu si contrasemnata de presedintele ministerialu, se primi si se puse pe méas'a cameriei. Candu predede Mai. S'a diplom'a otari si diu'a de 8 Iuniu cá diu'a de incoronare. Se alese o deputatiune spre a duce darulu de incoronare cate 50,000 galbeni pentru cate una din camere. Din cas'a de diosu intre ceilalti fú si romanulu Aureliu Maniu si Gozdu; ér' in cas'a de susu eppulu romanu Papp Szilágyi. Pentru aruncarea monetelorú de incoronare érasí se alesera cate doi, intre cari se afla si d. Tulbasiu. De custodi coronei se decumira c. Georgiu Károly si br. Nicolau Vay. C. Iuliu Andrásy fú confirmatu de Mai. cá alesu locutienetoriu palatinu la incoronare. In 7 Iuniu se straportá cist'a (lad'a) cu insemnele corónei in apartamentele dinlaintu ale Mai. prin supremulu maiestru de curte si comisariu c. r., iudex curiae, deputatiune si garda. Mai. S'a imp., dupa cum se scrie, cu darulu de incoronare vá cumpará galeri'a lui Eszterházi pentru museu. — Balulu de curte si teatrulu paré voru remané afara din caus'a repausarii archiducesei Matilda. — Pana adi in 11 séra nu primiramu inca referade din 8 Iuniu despre decursulu incoronarii, decatu programe. —

CROATIA. Dintre vro 50 insi cu votu virilu chiamati la incoronare abia merse a 4-a parte. C. Jankovich, celu mai cu influintia magnatu alu Slavonie, a refusatú invitarea din cauza, ca diet'a Zagrabiei nu e reprezentata la incoronare. Din regimentele slavóne invitate se tramise cate unu oficiru si cate 2 seregiani imbracati tocma in costumulu dela 1848. — Croatii voru a dechiará de vendiatorii patriei si natiunii pe toti desertorii politicei natiunale. —

AUSTRIA INFER. Vien'a 8 Iunie. Desbaterile adresei s'au finitu in ambele camere. Dualismulu e proclamat. Slovenii si polonii inca s'au alaturatu la nemti, numai cehii remasera contrari si neoi ca intrara in senatu imp.

In cas'a de susu br. Vasilco a vorbitu in contra dualismului din caus'a neindreptarii ce se face nationalitatiloru in Ungari'a, cari sunt in majoritate. Elu dice, ca Austria trebuie se imbraciosieze tote nationalitatile cu egala iubire, era nu numai un'a done; inse ca o picatura in mare se privi astafeliu de voce si intre nemti si adresele dualistice se asternura. Senatul invitat tramise deputatiuni la incoronare in Pest'a. —

Cronica externa.

Din strainatate atrage atentia publica unu atentatu, care se facu in Parisu in 6 Iunie asupra imp. rusescu Alecsandru, pre candu a oest'a dimpreuna cu doi fii ai sei si cu imp. Napoleonu se intorcea dela revista. Atentatu riuu e unu polonu emigrantu de 26 ani — dupa altii unu machinistu, care slobozi unu pistolu asupra imperatului, inse fiindu acesta pre tare implutu se sparse si nu nimeci neoi vatemã intru nemica. Polonulu fu prinsu. — Indemnulu polonulu a fostu petim'a politica si ur'a personala in contra cearului. Cu tote, ca imperatulu Rusiei emise unu decretu de amnestia pentru polonii exilati, totusi lu intempnara multe neplaceri in Parisu, asié d. e. candu cerceta palatulu justitiei vreo cativa advocati juni lu primira cu strigarea: „se traiésca Poloni'a!" Inse gen. Leboeuf suprimã demonstratiunea, incatu imp. si continuã promenad'a neimpedecatu. In otelulu „Cluny“ éراسي fũ primitu imp. Rusiei de catra advocati cu: „se traiésca Poloni'a!" — Regele Prusiei inca se afla in Parisu, si politiciu nu potu se nu conectureze despre vreunu arangiamentu, ce ar face acesti 3 potentati in causele europene, ce se afla de delegatu, cu tote ca intre politicã loru se afla contraste din caus'a nationalitatiloru, in a caroru frunte stau. —

Slavii de sudu incepu a se miscã. In Bulgari'a au inceputu omorurile imprumutate a esf la lumin'a dilei. O insurectiune e aprópe de a prorupe. Serbi'a se inarméza mereu si da scutu si aperare bosniaciloru. Tooma cumparã Serbi'a vro 400 cai si dela liferantii maghiari. Serbi'a tramise 2 reprezentanti la incoronarea din Pest'a, ér' germanii din Serbi'a tramisera regelui adresa. —

In Cand'i'a Omeru-Pasia fũ batutu si in partea orientala. In Thesali'a totu cresce insurectiunea, care ocupã Rendrina si Agrafa si mersera catra Volu. Abdul-Kerin-Pasia, guvernulu din Thesali'a i-a incungiatu si se a stépta evenimente mai mari. — Dela Mecsico nemica securu. —

Novissimu. Pest'a 11 Iunie. Incoronarea se esecutã, anuocianduse diu'a de 8 cu 21 desiertari de tunuri din citadela. La 5½ óre se tienũ siedinti'a camerei de diosu, dupa care presiedintele intre strigate de „éljen“ conduce deputatii in gala la Bud'a. Incoronarea se facu in biseric'a Mariana. Procesiunea si ceremonialulu incoronarii se pastrã cu splendórea cea mai posibilã, cá si cea din evulu mediu.

Dupa incoronare o scrisóre de mana a Mai. Sale catra c. Andrassy anuociã, ca MMai. Sale au consacratu darulu de incoronare de 100.000 galbeni pentru spriginirea orfaniloru si veduveloru honvediloru si aceloru remasi schilavi dintre ei. Un'a fóia straordinaria alui „Buda-Pesti-Közlöny“ publica o amnestia generala pentru delictelu politice si de presa, restituirea bunuriloru confiscate si reintórcerea in tíera libera de orce pedépsa a tuturoru emigrantiloru fara deosebire.

Se crede, ca diet'a se va amanã pre vro cateva luni. De s'ar luã pana atunci înainte celu pucinu cestiunea nationalitatiloru din Ungari'a si modificarea art. VII din 1848, dupa cum pretinde dreptulu si autonomi'a Ardélului si multumirea tuturoru; pentruca avemu mare

problema comuna de resolutu, — la care se cere cea mai intima concordia si multumire.

— Superintendentulu evang. luteranu din Ardélu Georgiu Paulu Binder a repausatu in 12 Iunie. —

— Camer'a Francoiei se dechiarã cu indignatiune in contra spurcatului atentatu, aratandusi si simpatiile de reverintia catra ospetii imperatului. —

— „Etendard“ scrie, ca in Constantino-pole e mare turburare: diurnalele sunt suspendate, gen. Hussan-Pasia si Aali-Pasia com. de gendarmeria se afla prinsu in palatu, ministri escortati de soldati se strapórta la Pórta. Óre ce e acésta?

In 20 Maiu in Bulgari'a la Varbovsua batura vro 50 bulgari pe 300 turci cu perdere de vreo 70 insi. Alta trema. —

Varietati.

— In Orastia se dede focu casei din campu a unui pastoriu romanu Petru Romanu, pe candu elu nu se aflã acasa. Indata dupa aceea se aflã totu cam acolo omertu si ucisu cu securea unu locuitoriu I. lui Const. Tartia. Dupa cercetarile obduccionale se constatã, ca a fostu tocatu cu securea nóptea. Criminalii nu se scósera la lumina. In Clusiu arsera in 30 Maiu mai multe case in Középutza. —

— Dintre tote restauratiunile, cate s'au facutu prin comitatele Ungariei si partile anecstate comunitatulu Zarandului a doveditu cea mai multa energia si consciintia de sene, fiinduca nu numai restaurarea se facu dupa dorintiele ecuitabile ale poporului, ci chiaru si limb'a comitatului, cu tote ca e alaturatu la Ungari'a, s'a primitu si decretatu limb'a majoritatii ad. limb'a romana. Pentruca cineva se ti recunósca dreptulu e neaperatu, cá mai antaiu se'lu sci aperã si se te sci folosi de densulu, pentruca cu lasa-me se te lasu nimeana nu si-a pastratu drepturile politice nationale, din contra, unde voint'a unui intregu poporu a remasu nestramutata pe longa aperarea dreptului seu, o vedemu noi, ca nu s'a cufundatu. —

— (Din calatori'a domnitorului Romaniei.) Calugareni 6 Maiu 1867. O norocita impregiurare mi-a datu ocaziunea de a asiste asta séra, la un'a din cele mai frumóse serbari ce se voru fi facutu vr'o data aci, in aceste locuri pline de gloriile ingente ale Marelui Domnu Mihaiu. Vorbescu de minunat'a serbare ce s'a facutu M. Sale Domnitorului Romaniloru, in trecerea sa pe acestu clasicu pamentu alu Calugareniloru. M. Sa a sositu la 8 óre d. a. insocitu de d. ministru de esterne, Stefanu Gólescu, dr. Davila, d. prefectu de Vlasca Aricescu etc. Aci asteptau pe M. Sa d. ministru culteloru si instructiunei publice d. D. Bratianu, primariulu, consiliulu comunale si judetianu din Giorgiu si Calugareni si sateni, barbati, femei, fete etc. in haina de serbatóre si cu manunchie de verdetia si flori campenesci. Unu ospetiu se pregati de catra consiliulu judecianu pentru M. S. Domnulu si suit'a sa, in chiaru monumentulu gloriosu alu victoriei lui Mihaiu. Unu frundiariu, alaturea chiosculu decoratu cu velinte si panze brodate de romance, drapelele nationale fia fiindu pe vechiulu monumentu si ingiuru, grupele animate si voiose ale sateniloru care diceau: Se dè Dumnedieu viétia lui Voda, ca'i de bunu auguru, ca ne-a venitu cu ploia; o luna minunata pe ceru, si felinare nenumerate preperate cá stele prin frundisiu si pe monumentu, tote aceste faceau unulu din cele mai delitióse tablouri ce am vedutu vr'odata. La sosire-i Domnitorulu fũ primitu de D. Bratianu, membrii consiliiloru comunale judetiene. Doi betrani, intre 80 si 90 ani presentara M. Sale pane si sare: „Gusta M. Ta din asta pita; este negra, dara este din tiarinile Calugareniloru, unde a binecventatu Ddieu pre Domnulu cá 'si aperã tíer'a sa! Cam asié vorbe dise unulu din betrani. M. S. dete betranului o stringere de mana, carea facu pre toti satenii se strige ur'a d'fundulu animeloru. — Si candu satenii entusiasmati se ingramadeau se intre sub frundiariu, unde érá Voda, betranulu le dicea: „Mai stati ómeni buni? . . . Déca-i bunu, apoi trebuie se dati navala? . . .“ — De cati ani esti mosiule? intrebai pe celalaltu betranu. — De multi, Domnisorule. . . De cati ani oiú fi óre, déca tienu minte din vremea Vacaritului? Bietulu saténu si-numera verst'a cu birurile si angariile cu cari a luptatu in juneti'a si viétia sa. — De acum, mosiule, i disei, nepotii dumitale, voru numerã verst'a loru nu dupa biruri si bejani, si dela venirea lui Voda celu teneru si bunu, ce ne-a datu Ddieu. — Se'i dè Dumnedieu sanetate si sfatu bunu, cá bunetatea din mani i isvóresce. . . N'amu mai apucatu Domnu se dè man'a cu crestini cá noi seracii. Nu terminase de vorbitu si unu

nou sujetu de admirare vine se imple vorb'a si anim'a sateniloru. M. Sa chiamã la masa, alaturea cu ministrii si cu elu pe reprezentantii sateniloru, pre primarii loru. — Halal! voda! . . . se traiésca! se traiésca! . . . — la asié voda. . . — Dumnedieu se'lu urce susu, cum 'lu iubimu noi! . . . — la asié érá, ci-ca, domni cei vechi flacai, dice unu betranu. . . — Siede si pop'a la mas'a cu Voda, adause altulu! . . . Si ura! si ura! si ura! sateniloru acoperiã pe a mesaniloru. La pitiórele crucii, care spune lumei ce póte face unu domnu mare cu anima si cu mintea, chiaru si in fruntea unui poporu micu, a cateva mii de ostasi s'a beutu toastu pentru M. S. Domnulu tíerei ce insghebase Mihaiu si din carea nu mai lipsesce adi decatu Ardélulu, pentruce este locu anca de o cruce sub chiosculu dela Calugareni, pe care se scrie venitorulu: Ceea ce vitrege timpuri si infam'a tradare au fostu despartitu din tíer'a lui Mihaiu bravulu, le a reintrupatu Carolu I. Dupa prandiu, la órele 9 M. Sa multiamindu dlui prefectu Aricescu si membriloru cons. comunale si judetiane, porni spre Bucuresei, condusn cu escortele de dorabanti si cu facile, ceea ce facu unu spectaculu in adeveru fantasticu si admirabile. . . La Copaceni d. prefectu de Ilfovu a pregatitu unu superbu arcu de flori, si o descente, cá o bomboniera, plina de flori si de lumina. — (Romanulu.)

Indreptare: In Nr. Gazetei 35 pag. 140, rubric'a Bucuresei seria 27 citeste asié: Acestu leu (din Romani'a) se va imparti intr'o suta de parti, numite bani, óá si flor. aust. intr'o suta de parti numite cruceri. — In Nr. 39 col. I citeste: chiamatu, bachistii. —

Nr. 4172—1867.

1—3

Publicatiune.

Prin acésta se face de comunu cuoscutu, cumca, dupace si a dou'a licitatiune, tienuta in 25 Aprile a. c., in privint'a cumpanei cetatii a remasu fara rezultatu, in 27 Iunie a. c., si anume joi la 9 óre inainte de prandiu, se va tiené una a treilea licitatiune la cas'a svatului, in sal'a siedintiloru comunitatii pe risiculu si spesele arendatoretului de acum Paulu Fuhrmann, cu aceea concesione, ca emperatoriulu va puté folosi loculu, celu despartitu, de la feréstra de oatra piatia, pentru esercearea unei industrie private.

Conditiiunile arendarii se voru cetf inainte de licitatiune, se potu vedé inse si pana atunci in órele indatinate oficiale. La care licitatiune repetita doritorii de a o luã se se afle la diu'a numita prevediuti cu unu vadium de 150 fl. v. a. si cu unu documentu de cautiune preste 1500 fl. v. a.

Brasiova in 29 Maiu 1867.

Magistratulu urbanu si districtualu.

Bentura datatória de viétia

preparata din plante cu putere vindecatória, s'a aflatu cá e medicamentu fórtu bunu si s'a constatatu cá atare din partea mediciloru celoru mai renumiti, aflandu rezultatele ei cele gigantice in contra frigariloru, a stricerei stomachului, a convulsiei in peptu seu in trapu, in contra versarei etc.

Pretulu unui sticle de marimea I 80 cr.

II 50 cr.

Rachiu Franciscan

preparatu (Franzbranntwein).

Acestu leacu merita a fi respectatu pentru efectele cele recunoscute, la bólele artritice, la reumatismu, la durerea de capu — urechi si dinti, si la rane de arsura etc., afara de acésta este de recomandat pentru curatirea dintiloru, de órace curatie gingiiele si departésa mirosulu greu, de cumva este.

Pretulu unei sticle de marimea I 1 fl.

II — 45 cr.

La fiacare sticla se afla instructiune de intrebuintiare scrisa in limb'a germana si ungarésca.

Fr. Werther de Numvar

are depositulu centralu in Pest'a drumulu tíerei (Landstrasse) Nr. 25.

Depositu in Brasiova se afla la Dlu „Ioane Per-soiu“ si la „fratti Gmeiner et Galtz.“ 2—2

Cursurile la bursa in 8. Iunie 1867 sta asia:

Galbini imperatesci — — 5 fl. 93 cr. v.
Augsburg — — — 123 „ 50 „